

На основу члана 12. став 2. Закона о младима („Службени гласник РС“ бр. 50/11) и члана 46. став 1. тачка 5. Статута општине Прибој (Сл. лист општине Прибој бр. 12/08), Скупштина општине Прибој, на седници одржаној _____ 2017. године донела је



ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ 2017-2020. године

Прибој, фебруар 2017. године

Садржај

1. Увод	4
2. Институционални оквир	5
3. Канцеларија за младе	6
4. Радни тим за израду Локалног акционог плана за младе	8
5. Основне карактеристике општине Прибој.....	9
6. Дефинисање проблема по областима које обухвата ЛАП општине Прибој	20
7. Акциони план по областима	26
8. SWOT анализе	46
9. Механизми одрживости спровођења ЛАП-а општине Прибој	50

Уводно обраћање председника општине Прибој

Млади су темељ сваког друштва. Темељ из ког се развија здрава, стабилна и успешна популација одраслих, која је опет касније, темељ сваке друштвене заједнице. Зато је систематско бављење проблемима младих један од главних задатака локалне самоуправе, на путу подршке развоју друштву у целини.



Процес стратешког планирања за побољшање положаја младих је дуготрајан и отежан, самим променама у друштву, па смо се приликом израде Локалног акционог плана за младе и дефинисања приоритета, водили реалним потребама младих, њиховим проблемима и потенцијалима у свим областима друштвеног живота.

Пред вама се налази документ који представља путоказ за даље планирање и спровођење активности и пројеката за подршку младима на свим нивоима, а све у циљу побољшања квалитета живота младих и њиховог учешћа у друштвеним променама и развојним токовима. Као локална самоуправа и као заједница, желимо да се активније бавимо питањем младих, јер су они наш највреднији ресурс. Због тога, имамо велику одговорност да младима обезбедимо бољи амбијент, амбијент за њихов развој, какав они желе. Оваквим планом постављамо добре основе за подстицај младима, како би се више укључили у друштвене промене и развој друштва у целини, јер глас младих се даље чује.

С поштовањем,

*Лазар Рвовић
Председник општине Прибој*

1. Увод

Република Србија препознаје младе и њихову посебну и важну улогу у друштву. Млади су садашњост и будућност друштва, ресурс иновација и покретачка снага развоја друштва. Због тога је неопходно континуирано и систематско улагање у њихов развој и успостављање партнерског односа младих и државе, како би се повећало активно учешће у друштву, подстакла друштвена интеграција и обезбедила укљученост младих у развој омладинске политике.

Млади су важан ресурс развоја друштва, посебно у време брзих економских и друштвених промена. Треба им пружити подршку и мотивисати их, да се у сарадњи са старијима, заједнички боре за бољи положај у друштву и стварање срећнијег окружења на добробит своје и свих будућих генерација. Системска, организована и стална подршка младима значи квалитетну будућност Прибоја, његов даљи друштвени и економски развој и стварање услова за бољи живот у локалној заједници.

Израда Локалног акционог плана за младе (ЛАПМ) за период 2017–2020. године представља подршку за системско решавање проблема младих у општини и препознавање њих као ресурса, који треба оснажити да самостално, а уз подршку старијих, узме активније учешће у друштву и заједнички ради на решавању проблема и суочи се са изазовима живота у наредном периоду.

Изради ЛАП-а приступило се Одлуком број: 06-289 Председника Општине Прибој од 6.12.2016. у складу са Решењем о образовању радне групе за израду Локалног акционог плана за младе. Кључну улогу у изради Локалног акционог плана за младе имале су Канцеларија за локални економски развој општине Прибој и Канцеларија за младе.

Документ је израђен коришћењем партиципативног приступа који подразумева укључивање свих заинтересованих страна у процес стратешког планирања. Методологију је израдила и процес водила Канцеларија за локални економски развој. Укључењем шире заједнице, представника јавног и цивилног сектора, тј. установа и организација које се баве питањима од интереса за младе, обезбеђује се побољшање квалитета донетих одлука и самим тим повећава се одговорност за имплементацију.

Овакав приступ омогућава:

- Ширу базу знања која обезбеђује доношење квалитетнијих одлука
- Подршку за донете одлуке
- Колективно власништво над проблемима и резултатима
- Формирање будућих партнерстава у имплементацији пројеката

У процес израде Локалног акционог плана за младе укључени су представници Општине Прибој, јавне институције, Канцеларија за младе и невладине организације. Након идентификације заинтересованих страна, извршен је избор чланова Радне групе који су директно учествовали у изради документа.

ЛАПМ се односи на период 2017-2020. године, када ће, путем усвојене листе пројеката, стимулисати позитивне промене на територији локалне заједнице у секторима и питањима који се тичу живота младих и њиховог активног учешћа у друштвеним токовима.

2. Институционални оквир

Локални акциони план за младе општине Прибој 2017-2020. је усаглашен са Националном стратегијом за младе (НСМ).

Национална стратегија за младе утврђује основне принципе деловања, правце деловања и очекиване резултате деловања свих субјеката омладинске политике ка унапређењу друштвеног положаја младих и стварању услова за остваривање права и интереса младих у свим областима. НСМ се заснива на стратешком опредељењу државе да ради са младима и за младе, и полазећи од циља постављеног у Закону о младима, тежи обезбеђивању услова који ће омогућити младима да у потпуности достигну своје потенцијале, активно учествују у друштву, доприносећи не само сопственом развоју, већ и развоју друштва.

Израда НСМ предвиђена је Законом о младима, као документ који на предлог Министарства омладине и спорта доноси Влада на период од 10 година. Процес израде НСМ започет је 31. јула 2014. године доношењем Одлуке о образовању Радне групе за израду НСМ за период 2015-2025. године и акционог плана за њено спровођење. Влада је у Радну групу именовала 53 члана, представнике свих релевантних државних органа и институција, представнике удружења младих, за младе и њихових савеза (у даљем тексту: удружења која спроводе омладинске активности) и стручњаке у области омладинске политике. Успостављено је 8 тематских група (запошљавање и предузетништво, образовање, васпитање и обука, здравље и благостање, активизам и активно учешће младих, мобилност и информисање, социјална укљученост, креативност и култура, безбедност) за развој НСМ, у којима су учествовали чланови Радне групе, као и друге заинтересоване стране.

НСМ дефинише девет приоритета:

1. Запошљавање и предузетништво младих
2. образовање, васпитање и обука младих
3. Активизам и активно учешће младих
4. Здравље и благостање младих
5. Безбедност младих
6. Социјална укљученост младих
7. Мобилност младих
8. Информисање младих
9. Култура и креативност младих

Визија и циљеви ЛАП-а за младе општине Прибој морају бити усаглашени са приоритетима Националне стратегије за младе јер ће се, кроз спроведене активности на локалном нивоу, допринети реализацији дефинисаних приоритета и циљева дефинисаних Националном стратегијом за младе.

Документ је у спрези са претходним Локалним акционим планом за младе, као и са актуелном Стратегијом одрживог развоја општине Прибој за период 2017–2020., те ће бити узет у обзир у процесу ревидирања актуелне стратегије.

3. Канцеларија за младе

Одлуком Скупштине општине Прибој 18.12.2008. године формирана је Канцеларија за младе у којој се обављају послови који се односе на подстицање младих да се организују, удружују и учествују у друштвеним токовима, послови заштите интереса младих и помоћ у остварењу њихових интереса, сарадње са омладинским удружењима у њиховом раду, подстицању и остваривању сарадње која се односи на омладину и улогу младих на територији општине Прибој. Канцеларија за младе представља везу младих и локалне самоуправе и део је локалне самоуправе. Њен основни циљ је креирање и спровођење омладинске политике на нивоу Општине Прибој.

Делокруг рада КЗМ-а је:

1. Развија, спроводи и прати локалну омладинску политику - иницира израду и прати спровођење ЛАП-а за младе;
2. Успоставља сарадњу са свим релевантним партнерима и ради на њиховом умрежавању, комуникацији и координацији;
3. Прати рад одговорних за рад са младима и трошење општинских средстава;
4. Подстиче активизам младих, комуницира са младима и обезбеђује учешће младих у процесима доношења одлука;
5. Пружа техничку, материјалну и финансијску подршку омладинским организацијама и иницијативама младих, заговара за буџетска средства за младе, аплицира и пружа подршку иницијативама и пројектима младих;
6. Обезбеђује подршку у раду другим институцијама;
7. Спроводи истраживања о потребама и проблемима младих у локалној заједници: и
8. Води базу података о активним организацијама младих.

У периоду од 2012. до 2017. године Канцеларија за младе је спровела низ акција, реализовала и била партнер на пројектима у области омладинског активизма, образовања, културе и спорта.

Отпакивање

Београдски центар за људска права у сарадњи са Комитетом правника за људска права (УУЦОМ), Центром за позоришна истраживања (АпсАрт) и Медијским центром Бета (БМЦ) и уз стручну подршку Министарства омладине и спорта организовао је програм за дванаест Канцеларија за младе или омладинских клубова – ОТПАКИВАЊЕ 2014/15. године.

Пројекат је замишљен као регионална размена између канцеларија.

Пројекат добијања опреме за снимање за новинарску секцију

Опрему је донирало Министарство омладине и спорта у склопу пројекта за оснивање новинарске секције за младе, опрему чине фотоапарат и рачунар за обраду видеа.

Школа нових вредности – КИЧМА

Пројекат Центра за развој цивилних ресурса у којем је учествовала Канцеларија за младе Прибој. Програм је образовног карактера и покрива теме национализма, европских интеграција и људских права.

Оснаживање Канцеларија за младе у Златиборском округу
Пројекат у реализацији НВО: Ужички центар за права детета.

Живот на граници без границе

Пројекат прекограничне сарадње са Савјетом младих Рудо. Циљ пројекта је приближавање младих Прибоја и Рудог кроз ликовне радионице и изложбе, а пројекат је подржан од стране SHL фондације.

Очистимо Србију

Акција коју је подржало Министарство животне средине и просторног планирања. Акција је спроведена на територији Општине Прибој са циљем да подигне свест младих о важности екологије.

Каријерно информисање

Пројекат подржан од стране МОС-а и ГИЗ-а.

7 дана библиотеке: КЗМ ПБ–ОЕБС

Пројекат спроведен у сарадњи са ОЕБС. Циљ је окупити младе таленте и мотивисати их да пишу прозу. Продукт пројекта је издата књига сабраних радова младих стваралаца као и допуњен фонд омладинске библиотеке.

КЗМ Прибој и Црвени крст у посети прибојским селима

Акција спроведена од стране Канцеларије за младе под покровитељством Црвеног крста и Општине Прибој. Млади су у прибојским селима посетили старе особе и делили материјалну помоћ.

"Игре без граница" и хуманитарни концерт

Канцеларија за младе Прибој у сарадњи са Спортским центром Прибој и удружењем СОКО реализовала је акцију Игре без граница, где се тежи промовисању здравих стилова живота.

Поред пројеката који су реализовани, Канцеларија за младе организује и помаже акције и догађаје у области културе, образовања, спорта и омладинског активизма.

У области културе, КЗМ је организовала изложбе слика младих ликовних стваралаца као и радионице сликања, калиграфије и фотографије. Такође су организовали аматерске и професионалне позоришне представе, као и трибине посвећене великим уметницима. Организатори су ликовних и литерарних конкурса.

Акценат стављамо и на акције од јавног значаја за локалну заједницу, а то су чишћења обала реке Лим, језера Потпећ, као и организација јавних предавања, перформанса и флеш мобова. Као главни циљ себи стављају и организовање предавања, семинара и обука за младе, којима теже да покрију теме везане за људска права и права мањина, екологију, омладински активизам и волонтирање, као и теме које се тичу стручног образовања. Током година организовали су спортска дешавања хуманитарног карактера где су промовисани здрави стилови живота као и самосвест о проблемима друштва.

Планиране акције у следећем периоду

Адаптацијом Омладинског центра КЗМ је добила солидне капацитете за организовање садржаја за младе. У наредном периоду планиране су акције на пољима које су у надлежности КЗМ:

- Организовање путовања на Сајам књига,
- Организовање путовања на Сајам науке,
- Организовање путовања у Народни музеј у Београду,
- Организовање путовања у Земаљски музеј у Сарајеву,
- Наставак сарадње са Центром Е8 и организовање семинара у склопу пројекта GREAT (теме које се обрађују су вршњачко насиље),
- Организовање семинара у сарадњи са Домом здравља на тему здравља младих,
- Организовање семинара у сарадњи са МУП Србије на тему наркотика,
- Организовање акција за промоцију европских вредности,
- Организација акција за популаризацију тема на пољу људских права,
- Организација изложби слика и промоције талената,
- Организација спортских активности,
- Организација еколошких акција.

4. Радни тим за израду Локалног акционог плана за младе

На основу члана 76. Статута општине Прибој (Сл.лист општине Прибој бр.12/08), председник општине Прибој, доноси

РЕШЕЊЕ О ОБРАЗОВАЊУ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ИЗРАДУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ 2017-2020.

I Образује се радна група за израду Локалног акционог плана за младе за период 2017-2020. год.

II У радну групу се именују:

1. Мирослав Буквић, председник
2. Јасмин Хоџић, члан
3. Магдалена Пријовић, члан
4. Самир Шабанија, члан
4. Весна Пантовић, члан
5. Немања Ђуровић, члан.

*ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Лазар Рвовић, дипл.правник*

5. Основне карактеристике општине Прибој

Општина Прибој се налази у Југозападној Србији, у долини реке Лим. Територија општине Прибој регионално-географски припада старовлашком делу Србије. Административно, општина Прибој се налази у Златиборском округу. Граничи се са Босном и Херцеговином (општине Рудо и Чајниче), Црном Гором (општина Пљевља), док се у Србији граничи са општинама Пријеполје, Нова Варош и Чајетина.

Прибој припада и области доњег Полимља. Смештен је у левкастом проширењу Лимске котлине, која је окружена планинама Побигеником и Црним Врхом. Општина Прибој лежи на надморској висини од 385м. Површина општине износи 552км², што чини 9% укупне површине округа.

Општина Прибој има изразито планински карактер рељефа. Старовлашке планине Динарске планинске области пресецају долине река Лим, Увац и њихове притоке. Долина Лима се пружа правцем југ-север и она чини главну карактеристику рељефа. Котлина је густо насељена и у њој живи око 70% становништва општине. Долина Увца је паралелна са Полимљем.

Планине које се налазе на левој обали Лима су:

- Јаворје са врхом Обер (1.486 м)
- Побигеник са врхом Борак (1.423 м)
- Бић, највиши врх Голет (1.386 м)

Планина Црни Врх се налази са десне стране Лима. Има надморску висину од 1.188м.

Главни водени ток североисточне Црне Горе и југозападне Србије је река Лим са својим притокама. Река Увац је највећа притока реке Лим. Највећи део воде Лима и Увца је алогоног порекла и на територији општине Прибој нема ни једне њихове веће притоке. Од акумулација, на територији општине Прибој постоји хидроакумулација „Потпећ“, запремине 44 км³. Инсталирани проток воде је 165м³/сек.

Територију општине Прибој карактеришу три основна типа климе и то:

- Жупска 440–700м надморске висине,
- Умерено-континентална 700–1.300м надморске висине, и
- Планинска, преко 1.300 м надморске висине.

Главни комуникацијски канали општине Прибој су регионални пут Р-115 као главна веза југозападне Србије са Босном и Херцеговином. Ту је и пруга Београд–Бар, која спада у пруге првог реда. Пруга је електрифицирана у дужини од 25км и има три железничке станице.

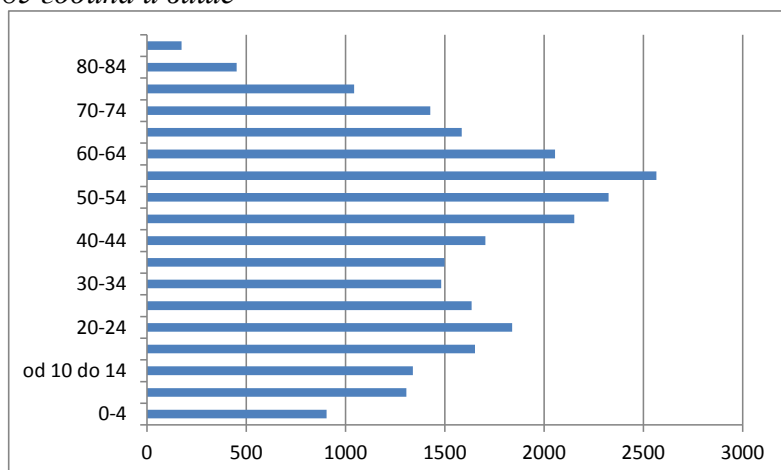
5.1. Структура становништва

Структура становништва представља поделу становништва према одређеним карактеристикама, као што су: пол, старост, образовање, економска активност итд. Полна и старосна структура подразумевају удео становништва у појединим старосним групама и пропорцији мушког и женског становништва изражене у процентима.

Ови подаци су веома значајни и говоре између осталог и о економској моћи једне општине јер су повезани са радном способношћу становништва.

Број становника општине Прибој, према подацима из пописа из 2011. године, износио је 27.133, од чега 13.410 мушкараца и 13.723 жена.

Становништво општине Прибој по старости према Попису из 2011. године од 0 до 85 година и више



Извор: Републички завод за статистику

Из графика се може закључити да је највише становника у категорији старости од 55 до 59 година, док је најмање у категорији 85 година и више. Просечна старост износи 42,9 година. Просечна старост мушкараца 41,9, а жена 43,9 година. Пунолетних особа на територији општине Прибој је 22601.

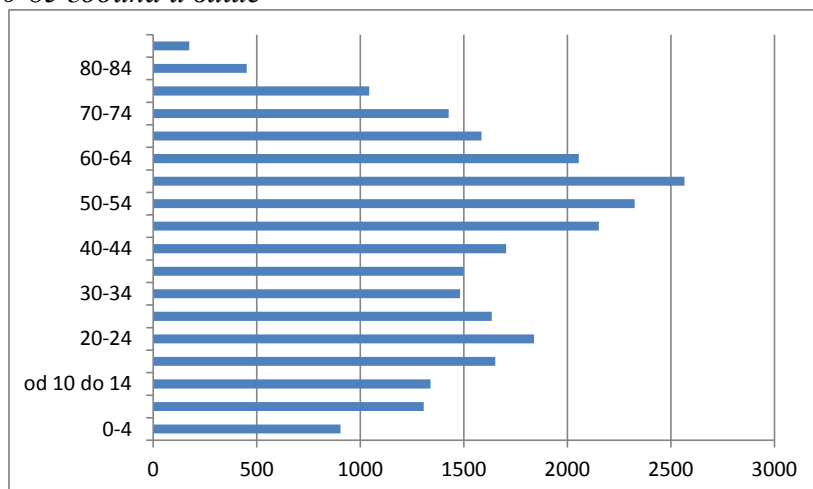
Табела : Старосна структура становништва по Попису из 2011. године

	Прибој	Република Србија
Просечна старост (године)	42,9	42,2
Индекс старења	129,4	101,39

Извор: Републички завод за статистику

Из наведених података закључујемо да је старосна структура становништва у Прибоју неповољнија од просечне старости у Републици Србији, јер износи 42,9, док у Републици Србији она износи 42,2 године (према Попису из 2011. године).

Становништво општине Прибој по полу и старости према Попису из 2011. године од 0-85 година и више



Извор: Републички завод за статистику

Процентуално је 51% женског, а 49% мушког становништва. Старосно-полна структура становништва је најважнија демографска карактеристика Општине, која нам даје податке о радно способном становништву.

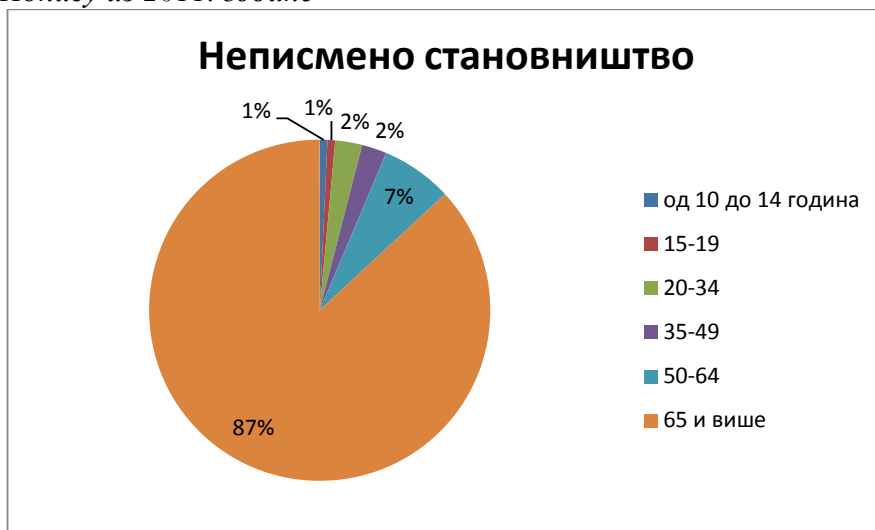
5.2. Образовна структура становништва у општини Прибој

Образовна структура једне општине се посматра преко два показатеља, писмености и нивоа школске спреме. Школска спрема и писменост су индикатори нивоа образованости становништва, а како је образовање повезано са економским развојем једне општине, онда су и показатељи друштвено-економског развоја саме општине, односно њеног потенцијала за развој, с обзиром на то да становништво представља основни ресурс за даљи развој.



Извор: Републички завод за статистику

Неписмено становништво старо 10 и више година, по старости у општини Прибој по Попису из 2011. године



Извор: Републички завод за статистику

Структура неписменог становништва показује да је највећи број неписмених у категорији становника који имају 65 и више година (више је жена које су неписмене у тој категорији него мушкараца). Овако стање може да се образложи историјским чињеницама и постојањем патријархата, јер је женска популација била дуго дискриминисана од појединаца и шире друштвене заједнице у погледу образовања.

5.3. Економски активно становништво у општини Прибој

Економски активно становништво општине чине запослени и незапослени становници.

Неактивно становништво чине студенти, ученици, деца, домаћице, пензионери и лица неспособна за рад. Однос активног и неактивног становништва је показатељ економске активности града, односно општине.

Економски активно становништво, које обавља занимање чине:

1. Лица која су у недељи пред попис бар један сат обављала било какав посао који је плаћен или ће бити плаћен (у новцу или натури), без обзира да ли лице има правно-формални уговор о запослењу, само усмени договор са послодавцем (без обзира на то да ли је лице пензионер, домаћица, студент и слично) или самостално обавља посао,
2. Лица која имају посао, али су због болести, годишњег одмора, штрајка, прекида производње у референтној недељи била спречена да га обављају.

Економски неактивно становништво чине лица која у недељи пре пописа нису радила и нису тражила посао и која нису била у могућности да почну да раде у року од две недеље уколико би им посао био понуђен.



Извор: Републички завод за статистику

На територији општине Прибој, 7483 становника је економски активно. Највише становника према класификацији делатности према Попису из 2011. године обавља делатност у сектору прерађивачке индустрије, 1727 становника. На другом месту је становништво које обавља делатност у категорији трговине на велико и мало, њих 830, док је на трећем месту становништво које се бави делатностима у оквиру државне управе и одбране и обавезног социјалног осигурања.

Незапосленост представља разлику између понуде радне снаге и тражње за њом, односно, то је вишак понуде над тражњом за радном снагом.

Према *International Labour Organisation*, стандардна међународна дефиниција незапослености обухвата све особе старије од старосне границе одређене за мерење економски активног становништва које су током референтног раздобља биле без посла, биле у сваком тренутку на располагању за посао и тражиле посао. На тржишту рада налази се 5437 Прибојаца.

Однос економски активног и неактивног становништва на територији општине Прибој је 40%:60%.



Извор: Републички завод за статистику

5.4. Структура незапослености у општини Прибој

Према подацима Националне службе за запошљавање, односно филијале у Пријепољу која покрива испоставу Прибој, на евиденцији се налази 5513 лица од чега 2691 лице чине жене. Гледано по степену стручне спреме на евиденцији Националне службе за запошљавање, највише лица је са трећим, затим са четвртим степеном стручне спреме, а потом следе неквалификовани радници. Према Националној служби за запошљавање из јануара 2017. године, структура незапослених лица према старости, степену стручне спреме и дужини чекања на посао, наведена је у следећим табелама:

Број незапослених лица према старости, јануара 2017. године

Године живота	Број незапослених лица	%
15 – 19	94	1,70
20 – 24	391	7,09
25 – 29	553	10,03
30 – 34	607	11,01
35 – 39	621	11,26
40 – 44	705	12,78
45 – 49	747	13,55
50 – 54	890	16,14
55 – 59	700	12,69
60 – 64	205	3,71
УКУПНО:	5513	100,00

Број лица према степену стручне спреме

Степен стручне Спреме	Број лица
НК	1042
II CCC	126
III CCC	2189
IV CCC	1570
V CCC	18
VI-1 CCC	140
VI-2 CCC	122
VII-1 CCC	304
VII-2 CCC	1
VIII CCC	1

Број лица према дужини чекања на запослење

Дужина тражења посла са VI-1 до VII-2 CCC	Број лица
до 3 месеца	501
3-6	379
6-9	584
9-12	158
1-2 године	701
2-3	449
3-5	760
5-8	569
8-10	229
преко 10	1183

Приметно је да се велики број младих са завршеним VI и VII-2 CCC, због недостатка посла, врло кратко задржава у Прибоју (на евиденцији НСЗ) и одлазе у веће градове и у иностранство у потрази за послом.

5.5. Привредни субјекти

Након завршеног поступка реструктурирања ФАП корпорације А.Д. Прибој, која је представљала окосницу привредног развоја Општине, привреда Прибоја и њен даљи развој базирани су у неколико следећих праваца:

1. Лака (прерађивачка индустрија)
2. Развој средњих и малих предузећа и радионица

1. Лака индустрија: Полиестер Прибој је основан 1962. године као први и највећи произвођач полиестерских композита. Крајем 90-их, предузеће је конституисано као акционарско друштво, док је у току 2000-их извршена потпуна приватизација и промена правне форме из акционарског у деоничарско друштво. Након тога се у циљу функционалне поделе свог производног програма Полиестер организује као три посебна приватна идентитета тј. друштва:

- Полиестер Цеви (производња цеви), 68 запослених;
- Полиестер Компоненте (производња ауто делова), 182 запослених; и
- Полиестер Група (производња противградних ракета, наменских и копмопозитних производа), 45 запослених.

Ова три друштва чине окосницу индустријске производње у Прибоју, са сталном тенденцијом проширења производног програма и капацитета производње. Највећи део производног програма поменутих фирми намењен је извозу у европске земље.

Према Просторном плану Републике Србије у општини Прибој формирана је чернаеста слободна зона у Србији, обухваћена плановима индустријских зона и индустријских паркова у Републици Србији. Подручје Слободне зоне „Прибој“, која је потпуно инфраструктурно опремљена (електрична енергија, вода, телефон, интерне саобраћајнице, канализациона мрежа и мрежа отпадних вода), обухвата територију укупне површине 26ha 90a 69m. Слободна зона је ограђен и означен део територије Републике Србије, инфраструктурно уређен, где се могу обављати производне и услужне делатности уз одређене стимулативне погодности као што су увоз репроматеријала за производњу и изградњу бњз ПДВ-а и царине, промет роба и услуга без плаћања ПДВ-а, ослобађање од локалних пореза и градња објеката сходно одлукама локалне власти.

У Прибоју је 29. децембра 2015. године потписан уговор о коришћењу Слободне зоне Прибој, између шпанске фирме Рефисе и предузећа "Слободна зона". Потписивањем овог инвестиционо важног уговора за економски развој Прибоја, ова шпанска компанија, која се бави производњом полиестерских елемената за железнице, постала је први корисник слободне индустријске зоне у Прибоју. Потписивањем уговора са америчком компанијом МХТ Продуктс, прибојска Слободна зона добила је и другог инвеститора који ће своју производњу клима и расхладних уређаја у свет пласирати из Прибоја. Уговор је потписан 7. новембра 2016. године. Слободна зона Прибој је 18. новембра 2016. године, добила новог инвеститора, фармацеутску фирму Дуо Фарма. Ово је трећа фирма која ће започети своју производњу у Слободној зони Прибој, по повлашћеним условима пословања, а из Прибоја ће на тржиште бити пласирани фармацеутски производи у области ветерине. Слободна зона Прибој добила је 14. децембра и четвртог инвеститора. У питању је реномирана холандска компанија Вуди Ворлд (WOODY WORLD), која ће, захваљујући уговору о закупу 3.000 квадрата производног простора у браунфилд делу Слободне зоне, у будућности производити и на тржиште западне Европе извозити ексклузивне рекреативно монтажне куће.

5.6. Предузетништво

На територији општине Прибој према подацима Агенције за привредне регистре из 2015. године послује 867 малих и средњих предузећа и предузетника. Од поменутог броја регистрованих, највећи број чине занатске радње 233, трговинске радње 241, услужне делатности 204, занатско трговинска-делатност 113, угоститељство и туризам 72 и пољопривредно предузетништво.

Омладинско предузетништво

Омладинско предузетништво представља активности младих људи који препознају и користе прилику за стварање економске вредности које могу да се остваре samozapošljavanjem или личним професионалним развојем који доприноси њиховом лакшем запошљавању. На овај начин они у пракси примењују предузетничке особине као што су: иницијатива, креативност, спремност да за преузимање ризика и сл.

Најзначајније вредности омладинског предузетништва:

- Више могућности за samozapošljavanje и запошљавање
- Укључивање младих у токове економије
- Подстицање иновативности и прилагодљивости међу младима
- Помоћ у економском развоју локалне заједнице
- Млади људи могу лакше да одговоре на нове прилике и трендове у економији
- Предузетништво помаже младим људима да развију нове вештине и стекну нова искуства које могу да примене и у другим сферама живота.

5.7. Култура

Институције културе у општини Прибој су:

- Дом културе „Пиво Караматијевић“
- Завичајни музеј
- Градска библиотека

Изградња садашње зграде Дома културе "Пиво Караматијевић" завршена је 1959. године, где се и сада одржавају разне културне манифестације у Прибоју. При Дому културе активно ради аматерско позориште за децу "Мала позоришна радионица" чије су представе освајале највећа републичка и међународна признања. Сваке године у априлу, у Прибоју се одржава Међурепубличка смотре Фестивал децјег драмског стваралаштва.

Дом културе је организатор две песничке манифестације међународног карактера „Лимске вечери поезије“ за ученике средњих школа и „Лимске вечери децје поезије“ за ученике основних школа.

Поред ове две манифестације, Дом културе „Пиво Караматијевић“ организује и **Међурепублички фестивал децјег драмског стваралаштва**, који се одржава још од 1991. године. Фестивал има за циљ да допринесе унапређењу позоришне културе деце и њиховог свеукупног литерарног стваралаштва.

У циљу стимулације и неговања културе, говора и уметничког саопштавања поезије, организује сваке године и **Општинску смотру рецитатора**. Ово такмичење у лепом говорењу стихова један је од најстаријих програма те врсте у Србији.

Према пажљиво осмишљеној шеми Дома културе, осмишљен је и циклус **„Прибојски сликари“**, који представља покушај да се представе и афирмишу прибојски сликари, који својим ангажманом обележавају ликовну сцену Прибоја.

Фестивал **„Дани Данила Лазовића“** покренут је 2013. године. Кључни постулати овог фестивала су потреба да се одржи сећање на лик и дело великог српског глумца, родом из Прибоја, али и да се афирмише говорење поезије.

Одлуком СО Прибој 1990. године основан је **Завичајни музеј**, чија је основна делатност изучавање, чување, сакупљање и презентација уметничко-историјских дела и културне баштине општине Прибој.

Градска библиотека Прибој, Одлуком Скупштине општине Прибој од 17.09.1997. године ради као самостална установа културе. Пре тога, библиотека је радила у склопу Дома културе и настављала традицију сто година читалаштва у Прибоју. У оквиру библиотеке постоји Дечје и Завичајно одељење.

5.8. Спорт

Установу за физичку културу „Спортски центар Прибој“ основала је СО Прибој 1991. године. Спортски објекти у саставу Спортског центра су:

- фудбалски стадион са атлетском стазом, изграђен 1971. године,
- помоћни фудбалски терен,
- фискултурна сала у стадиону,
- терен са вештачком травом,
- градски базени, отворени 2009. године,
- тениски терен, отворен новембра 2014. године, чију је изградњу финансирала „Фондација Новак Ђоковић“.

Објекте Спортског центра, за тренинге и званичне утакмице - такмичења, користе:

- Фудбалски клуб „ФАП“ са свим селекцијама млађих категорија,
- Рукометни клуб „Прибој“,
- Кошаркашки клуб „Прибој“ са селекцијама,
- Мушки одбојкашки клуб „Прибој“,
- Женски одбојкашки клуб „Прибој“ са селекцијама,
- Атлетски клуб „ФАП“,
- Карате клуб „ФАП“,
- Карате клуб „Обилић“,
- Тениски клуб „Прибој 1880“, и
- Фудбалски клуб „033“ (млађе селекције).

5.9. Здравствена и социјална заштита

У испостави филијале и истуреном шалтеру Филијале Републичког фонда за здравствено осигурање се:

- обављају послови здравственог осигурања за осигурана лица са подручја испоставе филијале, односно подручја истуреног шалтера Филијале,

- обављају послови у вези са радом лекарских комисија приликом одлучивања у првом степену,
- воде прописане евиденције и статистика из здравственог осигурања,
- обављају послови примене међународних споразума из области здравственог осигурања,
- врши обрачун, контрола и исплата новчаних накнада,
- врши овера исправа о здравственом осигурању,
- врши овера предлога за медицинско-техничка помагала,
- врши ликвидација и контрола рачуна за пружене здравствене услуге и благајнички послови,
- обављају и други послови које филијала пренесе испостави односно истуреном шалтеру.

Укупан број корисника здравственог осигурања у општини Прибој је **7900**, а од тога број запослених осигураних лица **4764**.

Становништво општине Прибој у стању социјалне потребе:

На основу евиденције Центра за социјални рад Прибој, у стању социјалне потребе налази се следећи број лица односно породица:

- корисника социјалне новчане помоћи - 130 породица,
- корисника права на додатак за негу и помоћ другог лица и повећани додатак за помоћ и негу другог лица - 288 лица,
- корисника смештаја у установу социјалне заштите - 19 лица,
- корисника смештаја у хранитељске породице - 7 деце,
- корисника породичног смештаја за одрасле и старе - 11 лица, корисника једнократних новчаних помоћи - 1670 породица, односно 2320 лица.

Дом здравља Прибој пружа све услуге из домена примарне здравствене заштите, као и услуге издавања лекарских уверења за запослене, издавање лекарских уверења за возаче и друго. Организациона структура Дома здравља Прибој састоји се из следећих служби:

- Служба за здравствену заштиту деце,
- Служба за здравствену заштиту жена,
- Служба за здравствену заштиту одраслог становништва,
- Служба за здравствену заштиту радника,
- Служба хитне медицинске помоћи,
- Служба кућног лечења,
- Служба за поливалентне патронаже са центром за превентивне активности,
- Служба за стоматолошку здравствену заштиту,
- Служба за радиолошку и ултразвучну дијагностику,
- Служба за лабораторијску дијагностику,
- Служба за пнеумофизиолошку заштиту,

Служба за специјалистичко-консултативне делатности.

5.10. Образовање

У Прибоју постоји 6 матичних основних школа, са две осморазредне и 6 четвороразредних издвојених одељења. Мрежу средњих школа на подручју општине чине Гимназија и Машинско-електротехничка школа.

Основне школе су: Вук Караџић, Десанка Максимовић, Бранко Радичевић, Благоје Полић, Никола Тесла и 9. Мај. Саставци.

Средње школе: Машинско-електротехничка школа, Гимназија.

Основна школа Вук Караџић у Прибоју основана је 1957. године. Прве три године рада протекле су у ненаменским објектима, а школске 1960/61. године почела је са радом у новој згради. Данас наставу у овој школи похађа **542** ученика.

Основна школа Десанка Максимовић је трећа основна школа у Прибоју, основана одлуком СО Прибој 28.06.1988. године, а настала је деобом О.Ш. Вук Караџић, преласком по три одељења из сваког разреда. 16. маја 1993. године добија име песникиње Десанке Максимовић. 1994. године школа добија издвојена одељења: Сјеверин, Забрђе и Стрмац.

Основна школа Бранко Радичевић је најстарија основна школа у граду, основана је 1888. године. Данас ову школу похађа 584 ученика.

О.Ш. Никола Тесла се налази у Прибојској Бањи. Школа је почела са радом 1853. године. Има издвојено одељење у Мажићима и Калафатима у којима се такође одвија настава. Школу похађа укупно **76** ученика.

О.Ш. Благоје Полић похађа **27** ученика распоређених у 8 одељења свих разреда. У одељењима, због малог броја ученика се врши и комбинована настава за различите разреде.

О.Ш. 9. Мај – Саставци - Укупан број ученика који похађају ову школу са свим њеним издвојеним одељењима је 74.

Формирање **Машинско-електротехничке школе** се везује за 12. децембар 1947. године када је формирана Стручна продужена школа за ученике у привреди. У машинско-електротехничкој школи у периоду од 1947. до школске 2015/2016. године школовање је завршило око 15500 ученика или 65 генерација матураната.

У овој школској години, школу похађа 411 ученика.

Машинско-електротехничка школа обухвата три образовна подручја и то:

- Машинство и обрада метала (147 ученика),
- Електротехника (138 ученика), и
- Економија (126 ученика)

Гимназија у Прибоју је почела са радом 1. септембра 1964. године, као истурено одељење Гимназије из Пријепоља при Средњој економској школи. Тада је имало само једно одељење Гимназије. У новом делу Прибоја 1970. године изграђена је нова школска зграда. Као самостална четвороразредна средња школа регистрована је 11. маја 1971. године. Тренутно, школу похађа укупно **320** ученика.

У Гимназији се образују ученици за два смера:

- Друштвено-језички (108 ученика)
- Природно-математички (216 ученика)

5.11. Информисање

Од електронских и штампаних медија на територији општине Прибој, издваја се радио станица под називом „Коран радио” који је први почео са радом, 2005. године. Има покривеност која обухвата читаву површину општине па и шире. Радио станица је у приватном власништву. Поред радио Корана програм емитује и Радио Лим, али и Телевизија Прибој, која постоји већ више од 25 година и који су у приватном власништву. Као средство информисања, наша општина такође има и званични сајт www.priboj.rs која се свакодневно ажурира.

Сва електронска гласила у свом програму садрже и информативне емисије са територије општине Прибој. Од увођења дигитализације, локална радио-телевизија Прибој, постала је регионални емитер јер се њени садржаји емитују и на територији суседних општина. Од штампаних медија треба издвојити Прибојске новине које излазе два пута месечно и обухватају актуелне информације политичких, културних и спортских дешавања. Поред Прибојских новина, два пута годишње излази „Билтен“ општине Прибој у коме су представљене све активности које локална самоуправа реализује у назначеним периодима.

6. Дефинисање проблема по областима које обухвата ЛАП општине Прибој

6.1. Здравље младих

Здравље младих подразумева основну бригу и заштиту здравља младих, превенцију и информисање, те образовање и подршку у усвајању животних вештина и изградњи здравих стилова живота. У току рада Групе, учесници/е су разматрали проблеме из ове области попут: упознатост са основама у бризи о сопственом здрављу, правилној исхрани, репродуктивном здрављу, менталном здрављу, болестима зависности, те услугама које су доступне младима у оквиру јавног здравственог система.

Идентификовани проблеми су:

Неинформисаност и незаинтересованост младих: закључено је да је већина младих несвесна важности здравља, имају низак степен мотивације да се активно баве својим здрављем, те немају развијену навику активног тражења информација када се нађу пред здравственом недоумицом или у проблему. Као специфичан проблем је идентификован осећај срамоте, тј. млади осећају да је срамота имати потребу за одређеним информацијама, питати или чак и признати да болест или тегобе постоје, посебно када је у питању репродуктивно или ментално здравље. Такође, идентификовано је да су родитељи недовољно укључени у бригу о здрављу своје деце, те да не подстичу и не подржавају децу да брину о сопственом здрављу.

Непознавање и небрига у оквиру специфичних здравствених области: идентификовано је да су млади слабо упознати са специфичним аспектима здравља попут репродуктивног здравља, менталног здравља и правилне исхране. Поред неинформисаности, млади нису упознати са постојећим услугама и активностима на локалу, програмима образовања или саветовалишта.

Болести зависности – алкохолизам, пушење и наркоманија: млади су истакли да је злоупотреба алкохола велики проблем међу њиховим вршњацима, да се такво понашање подстиче и да последишно доприноси другим проблемима (нпр. насилно понашање, апатија и сл). Такође, истакли су велику распрострањеност пушења међу младима, те рекреативну (зло)употребу дрога и сличних опојних супстанци. Конкретни

проблеми су непознавање штетних последица оваквих навика на свеопште здравље и квалитет живота, неадекватни програми информисања, као и популаризација оваквог понашања од стране друштва, медија и вршњака.

Услуге дома здравља: млади нису упознати са свим услугама које су намењене њима, као ни могућностима за комуникацију са домом здравља у вези са прилагођавањем тренутних или успостављањем нових услуга. Врло битан проблем када је фокус на лечењу, представљају бирократске процедуре и презаузетост лекара, радно време, те непостојање неких услуга у општини.

6.2. Образовање младих

Образовање спада у једно од основних људских права и умногоме може да унапреди, односно ограничи, квалитет живота као и свеопшти потенцијал особе. Млади су посебно рањиви када је образовање у питању, с обзиром да је детињство и младост највише заокупљено управо процесом учења и развоја. Водећи се принципом доживотног и холистичког приступа, образовање се посматра као формално, неформално и информално. Додатно, са развојем информатичких технологија и доступности интернета, све чешће причамо и о електронском образовању, које се прожима кроз сва три типа образовања.

Формално образовање чини образовни систем који се код нас састоји од предшколског, основношколског, средњошколског и високог програма образовања, који при том воде ка стицању национално препознатих квалификација и диплома.

Неформално учење подразумева кратке или релативно континуиране програме учења који употпуњују формално образовање, а организовани су тако да имају дефинисане циљеве, резултате, програме и воде ка стицању сертификата или диплома. Ове дипломе нису део националног система квалификација и звања, а могу да их издају различита правна лица (школе, факултети, институције за образовање одраслих, школе језика, компјутера, невладине организације, фирме и сл.).

Информално учење подразумева било који други вид усвајања информација, стицања вештина, те професионални и лични развој. То укључује информисање путем медија (ТВ, новине, интернет), књига, друштвених контаката, спортских активности, или пак учествовање и посећивање догађаја из уметности и културе.

Идентификовани проблеми:

Формално образовање: закључак је да образовни процес уопштено има јако ниску важност у животу младих, па и њихових родитеља, а општа лоша друштвена ситуација (економска и социјална) утиче и на слабу мотивацију наставничког кадра. Конкретни проблеми су застареле методе у предавању и преносу градива, неприлагођеност градива потребама живота и тржишту рада (застарели и/или непотребни образовни профили, недостатак практичне наставе, недостатак или неадекватност помагала у настави), те непостојање или врло мала понуда ваннаставних активности (секције, спорт и сл.). Такође, посебан аспект је неинформисаност о могућностима похађања курсева путем интернета који су обезбеђени од стране различитих образовних институција, а могу да буду и бесплатни.

Доступност финансијских средстава: генерално лоша финансијска ситуација у држави, па самим тим и у локалу, утиче на врло смањену количину финансијских средстава доступних образовним институцијама и ученицима/ама и студентима/кињама. Недовољно финансијских средстава поготово негативан утицај има на квалитет образовног искуства (како организовање наставних активности, тако и ваннаставних), као и на одлуке о наставку школовања (да ли ће наставити са школовањем после основне, тј. средње школе, као и избор школе који се често врши на основу цене карте за превоз или цене додатне опреме коју ученици/е и студенти/киње треба сами да обезбеде). Посебност у овом сегменту се тиче неспремности школа за обезбеђивањем додатних финансијских средстава путем пројеката и сарадње са школама и институцијама, како у земљи, тако и у свету.

Неформално учење: за овај облик учења је такође карактеристична незаинтересованост младих услед слабог вредновања учења у друштву, затим непознавање предности која се стиче услед учешћа у овим програмима, као и слаба и периодична понуда програма

неформалног учења, те неупознатост са доступним различитим курсевима путем интернета.

Повезаност са тржиштем рада и каријерно саветовање: као врло битан проблем млади су истакли недостатак програма каријерног саветовања и недовољно познавање одређених професија, а ради одабира наставка школовања и професије.

6.3. Запошљавање младих

Запошљавање младих подразумева активности тражења посла, започињање радног односа, као и самозапошљавање. Такође, у овом сегменту се посматра и запошљивост младих, односно поседовање додатних вештина које омогућавају успешно и ефикасно тражење посла, тј. започињање радног односа.

У складу са генералним закључком, млади показују низак степен заинтересованости и мотивације, односно самоиницијативе у области запошљавања. Са друге стране, узимајући у обзир услове на тржишту рада, постоји велики број занимања који подразумевају интердисциплинарни приступ и одскачу од стандардне категоризације занимања што додатно отежава запошљавање младих.

Идентификовани проблеми:

Запошљивост младих и започињање радног односа: млади имају нереалну слику о тржишту рада, очекују да је посао нешто што неко треба њима да обезбеди, те функционишу у ригидном систему занимања, недовољно су упознати са могућностима самозапошљавања, а одликује их и слабо познавање начина тражења посла.

Међусекторска сарадња и каријерно вођење и саветовање: слаба и неадекватна сарадња националне службе за запошљавање, образовних институција и привредног сектора (нема координисаног деловања, планирања, као ни размене информација), непостојање адекватних програма каријерног вођења и саветовања у контексту повезивања стеченог образовања и додатног искуства са сврхом тражења посла или креирања запослења. Такође, често је занемариван утицај цивилног сектора, те су ове организације преопознате углавном као носиоци активности, а ређе као партнери у планирању и одлучивању.

6.4. Социјална политика и заштита младих

Област социјалне политике и заштите младих је разнолика и представља јавну политику чији је основни циљ да обезбеди економски одржив, а истовремено социјално прихватљив ниво заштите од разних видова друштвених и индивидуалних штетних ефеката на све чланове/ице друштва и да на тај начин промовише једнакост, друштвену кохезију и укључивање. Социјална политика се води принципом позитивне дискриминације и у свом фокусу има онај део становништва који је заиста погођен и који се налази у стању социјалне потребе. Када посматрамо младе као специфичан део становништва, видимо да ту спадају млади који су угрожени или се налазе у лошијем положају у односу на своје вршњаке, а из различитих разлога: ментални проблеми и поремећаји у развоју, физички инвалидитет, лоша економска ситуација, географска удаљеност или условљеност, или пак припадност некој од група која је у друштву посебно дискриминисана (етничка припадност, национална, религијска, и др.).

Идентификовани проблеми:

Спремност институција и организација за сарадњу: Непотпуна укљученост и сарадња релевантних учесника у спровођењу мера и активности које се тичу побољшања социјалног статуса и свести младих о његовом значају.

6.5. Култура и слободно време младих

Култура младих је један од основних елементата идентитета младих и посебно важно подручје њихове комуникације, стила живота, те и самог развоја. То је простор у ком млади критички преиспитују традиционалне културне обрасце и наслеђе, стварајући нове обрасце и простор за удруживање и деловање. Култура се посматра из два фокуса: стваралаштво и конзумирање.

Слободно време је период времена у току дана који остаје након завршетка редовних обавеза (учење, посао, исхрана, лична хигијена и хигијена простора, и сл.). Млади сами идентификују могућности и креирају активности којима испуњавају ово време, а то могу бити: спортске активности, дружење, неформално образовање, стваралаштво, активизам, волонтирање и сл. Уопштено, када причамо о слободном времену младих, разликујемо активности које имају конструктивне последице и подижу квалитет и задовољство живота младих; односно деструктивне последице које ограничавају потенцијал младих, нарушавају њихово здравље, па самим тим и квалитет и задовољство животом.

Идентификовани проблеми:

Комуникација младих са институцијама културе: неизграђени канали комуникације, неинформисани млади о програмима који се нуде у оквиру институција, као и о могућностима укључења у креирање програма; са друге стране институције недовољно промовишу могућности и програме који су намењени младима. Посебан проблем представља рад институција културе који је минималан, спорадичан и често не нуди садржаје прилагођене младима.

Однос младих према култури: млади су већином незаинтересовани за програме културе, поготово је то приметно у току зиме, немају развијене навике у области стваралаштва као ни у области конзумирања културних облика.

Слободно време младих: као што је споменуто, млади су углавном веома апатични и инертни када је у питању њихово самоиницијативно ангажовање, немају подршку из средине (вршњаци, родитељи, шира друштвена заједница), више се доживљавају као конзументи него као ствараоци.

6.6. Спорт младих

Спортом се подразумевају организоване физичке активности са циљем професионалног, или рекреативног бављења спортом. Поред организованих програма, подразумева постојање инфраструктуре и квалификованих појединаца, како би се програми могли спроводити. Када се спорт посматра из перспективе младих, поред професионалног и рекреативног, говоримо и о школском спорту.

Идентификовани проблеми:

Могућности и подстицаји за бављење неким спортом: школски спорт није развијен, што за последицу има неразвијање навика бављења спортом и слабу упознатост са могућностима у оквиру спортског ангажовања, затим спорадична популарност одређених спортских дисциплина (као последица успеха неког националног тима или појединца – кошарка, тенис и сл.), неконтинуирана доступност одређених спортских активности, непостојање адекватних инфраструктурних објеката у насељеним местима, непостојање информација о доступности стручњака на локалу, некоординисање између понуда спорта у оквиру школа и спортских клубова, те усклађеност са могућностима на локалу.

Однос младих ка спорту: већина младих је незаинтересована за бављење спортом, немају развијене навике физичке активности, спорт као активност нема важност у њиховом систему вредности. Са друге стране, заинтересованост и спремност за учешће у некој од спортских активности често зависи од финансијске ситуације младих и њихових породица.

6.7. Безбедност младих

Безбедност је једно од основних људских права, а као такво и основни предуслов за испуњавање других права, и остваривања потенцијала сваке младе особе. Када разматрамо безбедност са фокусом на младе, причамо о различитим областима безбедности: (1) насиље које може бити физичко, психичко, емотивно, које се дешава у кући, школи, месту запослења, интернету, улици или приликом неког догађаја; (2) деликвенција која подразумева крађу и теже физичке повреде или одузимање живота; и (3) безбедност у саобраћају када су млади у улози онога ко управља превозним средством или су само учесници у саобраћају.

Идентификовани проблеми:

Општи проблеми из области безбедности младих: млади нису упознати са процедурама и најефикаснијим средствима која им стоје на располагању када се нађу у ситуацијама угрожене безбедности, постоји велико неповерење ка јавним службама задуженим за безбедност, те се млади пре одлучују да ситуације решавају сами.

Превенција насиља и другог понашања које угрожава безбедност младих: млади су слабо упознати са својим правима и обавезама, као и доступним сервисима када је сигурност младих у питању, слабо препознају друге облике насиља сем физичког, а несвесни су мера заштите које могу да користе како би заштитили себе или друге. Ово је посебно присутно при насиљу на интернету, емотивном и психичком злостављању.

6.8. Активизам и информисање младих

Активизам, односно активно укључивање младих у процесе одлучивања је област која у Републици Србији добија на важности заједно са развојем политика за младе и области омладинског рада. Активно укључивање младих омогућава изградњу друштва и друштвених система који одговарају потребама младих, а са друге стране пружају могућност младима да постепено стичу вештине и знања који су им неопходни за преузимање грађанских одговорности након стицања пунолетства. Активно укључивање младих подразумева учешће у раду образовних институција, у раду локалних самоуправа, у раду омладинских секција политичких странака, у раду организација за младе, и деловање кроз удруживање у омладинске организације. Најчешће је активно укључивање младих регулисано волонтерским радом, те и волонтеризам има јак утицај на активизам младих. Поред волонтеризма у виду ангажовања у областима које директно доприносе младима, волонтеризам подразумева у укључивање младих у друге секторе ради остваривања добробити за друге групе становништва (деца, стари, угрожени).

Информисаност младих је кључан сегмент, са обзиром да је тек након сагледавања свих релевантних информација млада особа у могућности да донесе квалитетну одлуку. Информације које су младима потребне су широког спектра почевши од здравља и образовања, хобија или сличних активности, до пуке размене идеје и подстицања креативности. Поред неопходности самих информација, у овом сегменту се сагледава и медиј који се користи за ширење информација (плакати, брошуре, рекламе, ТВ и радио емисије...) као и облик у ком се та информација доставља (текст, видео запис, разговор, предавање...). Такође, када је информисаност младих у питању, све чешће причамо о инфо-центрима или саветовалиштима за младе који служе као сервиси за прикупљање и дистрибуцију информација од значаја за младе.

Идентификовани проблеми:

Укљученост ђака у процес доношења одлука у формалном образовном систему: млади су идентификовали низак степен познавања својих права унутар образовног система, могућности које нуди ђачки парламент, како за међусобно умрежавање и планирање активности, тако и за утицање на рад образовних институција. Поред тога, идентификовали су и низак квалитет комуникације са административним и наставничким особљем, као и слабу учесталост истог.

Укљученост у рад локалних самоуправа, омладинске секције политичких странака, као и организације младих и за младе: млади присутни у радним групама нису истакли заинтересованост за укљученост у рад локалне самоуправе или омладинских секција политичких партија, те нису свесни важности учествовања у таквим активностима, као ни добробити која произилази из таквог ангажовања како за њих, остале младе тако и за друштво уопште. Са друге стране, млади су релативно слабо упознати са активностима које спроводи КЗМ, те могућностима укључивања и креирања програма унутар КЗМ, затим доступност невладиних организација младих и за младе, њихових програма и могућности укључивања.

Волонтеризам младих: млади су слабо упознати са појмом волонтирања, и добробити таквог ангажовања, како личне тако и за заједницу, затим они који су заинтересовани истичу слабу упознатост са могућностима волонтирања као и непознавање претраге волонтерских ангажмана, идентификовали су не постојање волонтерског сервиса који би у многоме подстакао волонтеризам. Са друге стране поједине институције нису отворене или не препознају волонтерски ангажман као значајан за њихов рад, док су поједине институције спремне на ангажовање волонтера али не познају саму тематику волонтеризма.

Информисаност младих: информисаност младих се провлачило као проблем у свим областима ЈАП, већина младих је неинформисана по питањима која су им релевантна, заузимају врло инертан став, а уколико би и желели да се информишу не знају где би могли да добију информације које им требају.

6.9. Мобилност младих

Мобилност младих се може дефинисати као покретљивост на локалном, националном и интернационалном нивоу, са различитим циљевима (туристички, културни, образовни и сл.). Када се говори о значају мобилности младих, најчешће се истиче њена улога у подстицању активног укључивања младих у друштво, као и интеркултуралном учењу младих, односно разбијању предрасуда и стереотипа, те борби против негативних друштвених феномена попут расизма и ксенофобије. Не треба заборавити ни значајну улогу нарочито образовне мобилности, која кроз формално, неформално и информално образовање доприноси стицању знања и вештина младих и на тај начин повећава могућност њиховог запошљавања.

Идентификовани проблеми:

Рад релевантних институција и организација: млади немају поверења у рад туристичких организација, као ни у инспекције које проверавају квалитет њиховог рада, немају осећај да постоји ефикасан систем заштите при путовањима.

Административне процедуре и остале информације: неразумљиве процедуре добијања потребне документације (лична документа, визе, осигурање, куповина карата преко интернета, одабир и резервација смештаја путем интернета), неинформисаност о месту/земљи одредишта, не познавање и не коришћење страних језика.

Однос према путовањима: млади су релативно незаинтересовани за путовања (било туристички или ради учења), то им делује као нешто немогуће и јако скупо, при том су несвесни важности путовања и добробити које она има за њихов лични и професионални развој, не познавање другачијих култура и неспремност да упознају другачије културолошке обрасце и традиције, осећај угрожености сопственог идентитета услед изложености другим културама. Такође, услед слабе информисаности, млади не знају за могућности креирања програма путовања, нису упознати са начинима прибављања финансијских средстава као ни са постојећим програмима који пружају финансијску подршку младима у путовањима. Са друге стране, родитељи често не подржавају децу у њиховим намерама да путују из разлога бриге за безбедност и презаштићивање деце.

7. Акциони план по областима

7.1. Здравље младих

Циљеви	Мере/активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Здравље младих					
Повећање степена активне бригае о здрављу код младих људи	Успоставити платформу за сарадњу пружаоца здравствених услуга за младе у општини Прибој	Број укључених институција/организација Број укључених представника институција/организација	јануар 2017–децембар 2018.	КЗМ у сарадњи са Домом здравља, апотекама, и другим актерима	КЗМ Општина Прибој
	Креирање и спровођење програма о важности здравља и превентивној здравственој неги прилагођеној младима (на теме ментално здравље, правилна исхрана и репродуктивно здравље)	Број укључених институција/организација Број различитих облика програма (тренинг, инфо сесије, саветовање и сл.) Број заједнички спроведених програма Број заједнички спроведених акција Број укључених младих Проценат укључених младих из насељених места у односу на свеукупно укључене младе	септембар 2017–децембар 2020.	КЗМ у сарадњи са Домом здравља, апотекама, и осталим релевантним институцијама и организацијама	КЗМ Општина Прибој
	Креирање и спровођење превентивних програма о болестима зависности	Број укључених институција/организација Број различитих облика програма (тренинг, инфо сесије, саветовање и сл.) Број заједнички спроведених програма Број заједнички спроведених акција	септембар 2017–децембар 2020.	КЗМ у сарадњи са Домом здравља, апотекама, и осталим релевантним институцијама и организацијама	КЗМ Општина Прибој

		Број укључених младих Проценат младих одређене старосне групе (14-18; 19-24; 24-30)			
	Успостављање тима за вршњачку едукацију у области здравља младих	Број програма обуке за вршњачке едукаторе Број младих који су прошли обуку Проценат укључених младих из насељених места у односу на свеукупно укључене младе Проценат младих одређене старосне групе (14-18; 19-24; 24-30) који су прошли обуку Број програма који су спроведени од стране вршњачких едукатора Број различитих облика програма (инфо сесије, саветовање и сл.) Степен повећања заинтересованости младих за сопствено здравље	септембар 2017– децембар 2020.	КЗМ у сарадњи са Домом здравља, апотекама, и осталим релевантним институцијама и организацијама	КЗМ Општина Прибој

7.2. Образовање младих

Циљеви	Мере/активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Образовање младих					
Повећати значај образовања и процеса учења за младе	Осавременити наставне активности у школама Модернизовати наставничка помагала	Број програма обуке на тему савремене методологије наставе за наставничко особље Број програма обуке о управљању образовним инсититуцијама за административно особље Број учесника/ица у обукама Проценат финансијских средстава који је утрошен на куповину модерних наставничких помагала	јануар 2017–децембар 2020.	Основне и средње школе, општина Прибој	КЗМ
	Унапредити ваннаставне активности у школама Успоставити тематске секције од интереса за младе Осигурати простор и подршку за иницијативе ученика/ица у школама Осигурати континуирано учествовање у програмима сарадње са другим школама и институцијама у земљи и иностранству	Број ваннаставних активности Проценат наставничког особља које води ваннаставне активности Број учесника/ица у ваннаставним активностима Проценат ваннаставних активности које органузује наставничко особље Проценат ваннаставних активности које организују ученици/е Број програма сарадње са другим школама и институцијама у земљи Број програма сарадње са другим школама и институцијама у	септембар 2018–децембар 2020.	КЗМ, основне и средње школе, невладине организације, институције	КЗМ и школе

		<p>Програмима сарадње са другим школама и институцијама (у земљи/у иностранству)</p> <p>Проценат младих који учествују у програмима сарадње са другим школама и институцијама (у земљи/у иностранству) а који су из насељених места</p>			
	<p>Успоставити програме каријерног вођења и саветовања</p> <p>Осигурати информисање ученика/ица о могућностима финансијске подршке (од општине, министарства)</p> <p>Развити програме укључивања родитеља у процесе каријерног саветовања младих ради осигурања њихове подршке</p>	<p>Број спроведених активности из области каријерног вођења и саветовања</p> <p>Број различитих програма који су спроведени из области вођења и саветовања</p> <p>проценат наставничког и другог стручног особља које је укључено у програме каријерног вођења и саветовања</p> <p>Број ђака који су учествовали у програмима каријерног вођења и саветовања</p> <p>Проценат програма каријерног вођења и саветовања који су усмерени на родитеље</p> <p>Број родитеља који су учествовали у програмима каријерног вођења и саветовања</p>	септембар 2017 – децембар 2020.	КЗМ, школе, организације	КЗМ
	<p>Развити и унапредити знања и вештине административног и наставничког особља у области тражења финансијских средстава путем пројеката и сарадње са другим инситутцијама</p>	<p>Број обука на тему управљања пројектима и тражење финансијских средстава</p> <p>Број запослених који су прошли обуку</p> <p>Проценат наставничког особља који је учествовао у програмима обуке</p>	јун 2017– децембар 2020.	КЗМ, невладине организације, КЛЕР	КЗМ

	Спровођење обуке из управљања пројектима	Број предатих пројеката Број пројеката који су остварили финансијску подршку			
	Промовисати значај и добробит неформалног образовања	Број промотивних кампања Број различитих приступа у кампањи Број младих који су учествовали као организатори кампања Број младих који су информисани путем кампања	јун 2017-децембар 2020.	КЗМ, невладине организације	КЗМ
	Развити програме неформалног образовања за младе (језици, правилна исхрана, интеркултуралност и сл.)	Број програма НФО који се нуди на локалу Проценат програма НФО које спроводе организације младих и за младе Број различитих врста програма који се нуде Број младих који учествују у програмима НФО Проценат младих који учествују у програмима НФО а долазе из насељених места	јун 2017-децембар 2020.	КЗМ, невладине организације, институције	КЗМ
	Подстицати информално учење код младих (дебате, инфо сесије, ћаскаонице, читалачки клуб и сл.)	Број одржаних програма ИФО Број младих који су учествовали у програмима ИФО Проценат програма ИФО који су организовали млади Проценат младих који су укључени као организатори ИФО програма а да живе у насељеним местима Проценат младих који су учествовали у програмима ИФО а да живе у насељеним местима	јун 2017-децембар 2020.	КЗМ, невладине организације, школе	КЗМ

7.3. Запошљавање младих

Циљеви	Мере/активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Запошљавање младих					
Повећан проценат младих који су у радном односу	Креирање и спровођење програма за активно тражење посла Информисање младих о доступним програмима доквалификације, преквалификације и самозапошљавања	Број обука младих за активно тражење посла Број младих који су прошли обуке за активно тражење посла Проценат младих који су прошли обуке а живе у насељеним местима	март 2017-децембар 2020.	КЗМ и Национална служба за запошљавање, школе, невладине организације КЛЕР, Општина Прибој	КЗМ
	Креирање и спровођење програма за информисање и обуку младих ради самозапошљавања (омладинско предузетништво)	Број обука на тему омладинског предузетништва Број младих који су прошли обуку Проценат младих који су прошли обуку а живе у насељеним местима Број младих који су основали своје предузетничке фирме Проценат предузетничких фирми које су основали и воде млади, а успешно послују дуже од 3 године	септембар 2017-децембар 2020.	КЗМ, НСЗ, невладине организације, КЛЕР, Општина Прибој	КЗМ
	Успостављање платформе за сарадњу између НСЗ, образовних институција, привредника и млади Успостављена континуирана сарадња између НСЗ, образовних институција и привредника	Број састанака на којима су присуствовали представници сва 3 сектора Број представника 3 сектора који учествују у састанцима Број програма усмерених ка младима Број младих који су учествовали у програмима	март 2017-март 2020.	КЗМ,НСЗ, школе, КЛЕР, привредни субјекти, невладине организације КЛЕР, Општина Прибој	КЗМ

	Успостављени програми за сарадњу са младима (сајам запошљавања, посете фирмама)	Проценат младих који су учествовали у програмима, а живе у насељеним местима			
Унапређење квалитета информисања младих људи и младих предузетника о могућностима запошљавања и самозапошљавања	Израда базе података о свим релевантним институцијама и организацијама које својим активностима могу да допринесу бољем информисању младих о омладинском предузетништву.	Креирана база података	Март 2017-март 2018. године	КЛЕР НСЗ КЗМ	
Унапређење окружења за развој омладинског предузетништва	Формирање и развој бизнис инкубатора (БИ)	Усвојена одлука о формирању БИ Обезбеђена средства у буџету за формирање и развој БИ	март 2018-март 2019. године	КЛЕР Општина Прибој КЗМ	

7.4. Социјална политика и заштита младих

Циљеви	Мере/активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Социјална политика и заштита младих					
Повећати свести о проблемима, потребама и подршци младима у ризику	Креирати и спровести програме јавног заговарања на тему потреба младих у ризику Спровести кампање које циљају представнике институција Спровести кампање које циљају друге младе	Број спроведених програма јавног заговарања Проценат програма јавног заговарања усмерених ка представницима институција Проценат програма јавног заговарања усмерених ка младима	јануар 2017–децембар 2020.	КЗМ, невладине организације	КЗМ
	Успоставити платформу за сарадњу младих, младих у ризику и релевантних институција (нпр. Центар за соц. рад; ОЦД)	Број одржаних састанака на којима су присуствовали КЗМ, ЦСР и друге релевантне институције Број укључених институција и ОЦД Број покренутих заједничких иницијатива и програма	јануар 2018–децембар 2020.	КЗМ, Центар за социјални рад, институције, невладине организације	КЗМ
	Креирати и спроводити програме оснаживања младих у ризику кроз заједничку сарадњу младих, младих у ризику, и релевантних институција	Број програма Број тема обрађених кроз ове програме Број младих који су учествовали Проценат младих који су учествовали, а живе у насељеним местима Број младих који су укључени као водитељи/организатори ових програма	јануар 2017–децембар 2020.	КЗМ, Центар за социјални рад, институције, невладине организације	КЗМ

7.5. Култура и слободно време младих

Циљеви	Мере/активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Култура и слободно време младих					
Оснаживање младих у преузимању активне улоге у културе, тј. улогу ствараоца и улогу конзумента	Промовисање институција културе и програма намењеним младима Осмишљавање и спровођење промотивних кампања за приближавање културе младима Осмишљавање промоција и спровођење програма намењеним младима	Број спроведених промотивних кампања Број младих који су учествовали у промотивним кампањама Број младих који су информисани путем промотивних кампања Проценат промене броја младих који су конзументи програма културе Проценат програма културе који су намењени младима	јануар 2017–децембар 2020.	Институције културе	КЗМ Општина Прибој
	Осмишљавање, промоција и спровођење програма за укључење младих у процесе стварања културних програма (филм, позориште, радио, библиотека...) Успостављање платформе за сарадњу младих са институцијама културе Заједнички осмишљени и спроведени програми из културе Спровођење евалуације и учинковитости оваквих програма како према младима, тако и према	Број одржаних састанака на којима су учествовале институције културе и млади Број покренутих заједничких иницијатива младих и институција културе Број младих који су учествовали у организацији програма Проценат младих који су учествовали у организацију програма у односу на проценат одрасли Број младих који су били конзументи ових програма Проценат младих који су били конзументи ових програма, а живе у насељеним местима	јун 2017–децембар 2020.	Институције културе у сарадњи са КЗМ	КЗМ Општина Прибој

	институцијама				
	<p>Успостављање волонтерског омладинског рада у институцијама културе</p> <p>Креирање интерне структуре која ће подржати волонтерски програм унутар институције културе</p> <p>Идентификовање волонтерских послова и ангажовање волонтера</p> <p>Евалуација волонтерског искуства (и волонтера и институције)</p>	<p>Проценат запослених у институцијама културе (од укупног броја запослених) који директно раде са волонтерима</p> <p>Број ангажованих младих волонтера</p> <p>Број спроведених дужих програма волонтирања</p> <p>Број спроведених краћих програма волонтирања</p> <p>Проценат ангажованих младих волонтера који живе у насељеним местима</p>	март 2017–децембар 2020.	Институције културе у сарадњи са КЗМ	КЗМ Општина Прибој
	<p>Промоција омладинског стваралаштва (конкурси у области уметничког и културног стваралаштва, манифестације и сл)</p>	<p>Број манифестација намењених младима</p> <p>Број младих који су учествовали у организацији</p> <p>Број младих који су учествовали као корисници</p> <p>Број укључених институција/привредника/ОЦД</p>	јануар 2018–децембар 2020.	Институције културе у сарадњи са КЗМ Општина Прибој	КЗМ Општина Прибој

7.6. Спорт младих

Циљеви	Мере/активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Спорт младих					
Повећање значаја и унапређење стања у спорту међу младима	Осмишљавање и спровођење промотивних активности (турнири, јавни часови, дебате, конкурси исл.) Спровођење активности које промовишу значај спорта за младе Спровођење активности које промовишу потенцијале на општинском нивоу за бављење спортом (инфраструктурне и људске потенцијале)	Број одржаних спортских турнира Број одржаних кампања са циљем промоције значаја спорта Број кампања са циљем промоције потенцијала на локалу Број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2017–децембар 2020.	КЗМ, спортски савез, невладине организације	КЗМ
	Осмишљавање и спровођење програма који имају за циљ подстицање младих на удруживање ради бављења спортом (професионално и рекреативно)	Број спроведених програма Број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2018–децембар 2020.	КЗМ, спортски савез, институције	КЗМ

	Успостављање неформалних група младих које	Број неформалних група младих	јануар 2018– децембар	КЗМ	КЗМ
	се баве одређеном спортском дисциплином	Број спортских дисциплина покривеним овим групама Број младих укључених као организатори Број младих укључени као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	2020.	млади	
	Удруживање младих који се спортом баве професионално, а ради боље комуникације са друштвом о изазовима са којима се суочавају	Број иницијатива/група Број спортских дисциплина покривеним овим групама Број младих укључених као организатори Број младих укључени као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2018– децембар 2020.	млади КЗМ	

	Удруживање младих у спортске клубове са циљем бављења конкретном спортском дисциплином	Број покренутих спортских клубова Број спортских дисциплина покривеним овим клубовима Број младих укључених као организатори Број младих укључени као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2018–децембар 2020.	Млади КЗМ	КЗМ
--	----------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------	--------------	-----

7.7. Безбедност младих

Циљеви	Мере/активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Безбедност младих					
Унапређење стања у пољу безбедности младих	Кампање јавног заговарања о значају поштовања законских регулатива и штетног утицаја непоштовања истих на безбедност младих (дистрибуција алкохола међу младима, реаговање по позиву, рад кафића, туче) Програми едукације представника релевантних институција и служби ради прилагођавања радне праксе	Број одржаних кампања Број одржаних програма обуке Број представника који су прошли обуку Проценат повећања у броју излазака релевантних служби по позиву младих Проценат повећања поднетих прекршајних пријава којима се терете привредници	јануар 2017–децембар 2020.	КЗМ, НВО, школе	КЗМ

	<p>Промотивне кампање о безбедности младих усмерене ка младима</p> <p>Кампање са темом насиља (физичко, емотивно, психичко; насиље на интернету, школи, улици)</p> <p>Кампање са темом безбедности у саобраћају</p>	<p>Број одржаних промотивних кампања</p> <p>Проценат кампања које се баве темом насиља</p> <p>Проценат кампања које се баве темом саобраћаја</p> <p>Број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници</p> <p>Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p>	јануар 2017–децембар 2020.	КЗМ, НВО, институције	КЗМ
	<p>Осмишљавање и спровођење програма образовања младих о њиховим правима и обавезама, те постојећим мерама заштите које постоје</p>	<p>Број одржаних програма</p> <p>Број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници</p> <p>Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p> <p>Проценат повећања младих који су позвали или пријавили прекршај/злостављање/тучу</p>	јануар 2017–децембар 2020.	КЗМ, институције, НВО	КЗМ

	Спровођење програма образовања из области прве помоћи	Број одржаних програма Број младих укључених као организатори Број младих укључени као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2018–децембар 2020.	КЗМ, НВО, институције	КЗМ
--	-------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------	-----------------------	-----

7.8. Активизам и информисање младих

Циљеви	Мере/активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Активизам и информисање младих					
Подстицај и унапређење активизма и укључености младих у локалне процесе одлучивања, те и процесе на покрајинском и националном нивоу	Осмишљавање и спровођење програма промоције о значају и могућностима укључења младих у процесе одлучивања Осмишљавање и спровођење програма који су усмерени ка младима Осмишљавање и спровођење програма који су усмерени на одрасле (родитеље пре свега, као и остале грађане) и запослене у релеватним институцијама	Број одржаних програма Проценат одржаних програма који су усмерени ка младима Проценат одржаних програма који су усмерени на одрасле Број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2017–децембар 2020.	КЗМ, НВО, школе	КЗМ
	Осмишљавање и спровођење програма оснаживања ђачких парламената Спровођење програма оснаживања младих који су тренутно у ђачком парламенту Спровођење програма подстицања укључивања младих у рад ђачких парламената	Број одржаних програма Број младих укључених као организатори број младих укључени као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима Проценат младих који су прошли обуку а већ су чланови/ице парламента Проценат младих који су прошли обуку а нису чланови/ице парламента	септембар 2017–децембар 2020.	КЗМ, НВО, школе	КЗМ

	Осмишљавање и спровођење програма образовања младих о раду органа одлучивања на локалу и могућностима њиховог укључивања	Број одржаних програма Број младих укључених као организатори Број младих укључених као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима	јануар 2018 – децембар 2020.	КЗМ, КЛЕР, НВО	КЗМ
	Осмишљавање и спровођење програма обуке и подстицања младих на удруживање	Број одржаних програма Број младих укључених као организатори број младих укључених као корисници Проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима Број иницијатива младих	јануар 2017 – децембар 2020.	КЗМ, НВО	КЗМ
	Успостављање локалног волонтерског сервиса Идентификовање модела и успостављање административне процедуре	Број идентификованих модела Број регистрованих волонтерских послова број регистрованих волонтера Број спроведених обука на тему волонтерског менаџмента	јануар 2017 – децембар 2020.	КЗМ	КЗМ

	<p>Креирање базе волонтерских послова и волонтера</p> <p>Осмишљавање и спровођење програма обуке из волонтерског менаџмента за особе које ће радити са волонтерима у оквиру својих организација</p> <p>Осмишљавање и спровођење програма обуке из волонтеризма за младе који ће бити ангажовани као волонтери</p> <p>Евалуација рада волонтерског сервиса</p>	<p>Број спроведених програма обуке за волонтере</p> <p>Број младих укључених као организатори</p> <p>Број младих укључених као корисници</p> <p>проценат младих укључених као организатори, а да живе у насељеним местима</p> <p>Проценат младих укључених као корисници, а да живе у насељеним местима</p>			

7.9. Мобилност младих

Циљеви	Мере/активности	Индикатори	Временски оквир	Носиоци активности	Мониторинг
Мобилност младих					
Повећање процента младих који путују	Осмишљавање и спровођење промотивних кампања о значају путовања и могућностима Спровођење кампања на тему омладинских размена и путовања кроз омладински активизам Спровођење кампања на тему путовања ради образовања или професионалног усавршавања Спровођење кампања на тему туристичких путовања младих	Број спроведених промотивних кампања Проценат спроведених кампања на тему омладинских размена Проценат спроведених кампања на тему путовања ради образовања Проценат спроведених кампања на тему туристичких путовања младих Број младих који су учествовали у организацији кампања Проценат младих који су учествовали у организацији кампања, а да живе у насељеним местима Број младих који су били информисани путем кампања Проценат младих који су били информисани путем кампања, а да живе у насељеним местима	јануар 2017–децембар 2020.	КЗМ, школе, туристичке организације, млади	КЗМ
	Осмишљавање и спровођење програма обуке и припреме младих за путовања (како извадити документа, осигурање, визе, резервација и куповина карата и смештаја путем интернета и сл.)	Број одржаних обука Број младих који су учествовали Проценат младих који су учествовали у обукама, а да живе у насељеним местима обукама а који су обезбедили неопходну документацију за путовања Проценат младих који су учествовали у обукама а да су реализовали путовање у периоду од 2 године након обуке	март 2017–децембар 2020.	КЗМ у сарадњи са релевантним јавним службама	КЗМ

	Осмишљавање и спровођење програма о значају путовања за младе усмерених ка родитељима и стараоцима	<p>Број спроведених програма</p> <p>Број родитеља који су учествовали у програмима као корисници</p> <p>Проценат родитеља у организационом тиму програма</p> <p>Проценат родитеља који су учествовали у програмима а да живе у</p>	март 2017–децембар 2020.	КЗМ млади родитељи	КЗМ
	Осмишљавање и спровођење програма обуке о потенцијалним дестинацијама за младе	<p>Број спроведених програма</p> <p>Број младих који су учествовали</p> <p>Проценат младих који су учествовали у обукама, а да живе у насељеним местима</p>	март 2017–децембар 2020.	КЗМ млади родитељи	КЗМ
	<p>Осмишљавање, промоција и спровођење програма образовања на тему страних језика</p> <p>Промоција школа језика усмерених ка младима</p> <p>Спровођење програма вршњачких едукација на тему страних језика</p>	<p>Број промотивних акција на тему школа језика за младе</p> <p>Број програма учења језика спроведених у КЗМ</p> <p>Број младих који учествују у спровођењу програма учења језика у КЗМ</p> <p>Број младих који похађају програме учења језика</p> <p>Број младих који похађају програме учења језика у КЗМ</p> <p>Број младих који похађају програме учења језика у КЗМ, а живе у насељеним местима</p>	јануар 2018–децембар 2020.	КЗМ млади школе језика	КЗМ

8. SWOT анализе

SWOT анализа (интерна и екстерна самопроцена локалне заједнице) је методолошки алат који је коришћен у циљу одређивања конкурентске позиције локалне заједнице у оквиру датих сектора друштвеног и економског живота. Представља основни инпут за дефинисање стратешких циљева пре свега део анализе који се односи на слабости и снаге. Наиме, евидентиране слабости и снаге служе као основа за квалитетно планирање развоја јер ће дефинисани стратешки циљеви, указивати на потребу и начин елиминисања слабости и унапређења снага.

Практичност и веома широку применљивост ове анализе обезбеђује јој једноставност представљена матрицом 2 x 2, у којој се налазе и четири саставна елемента SWOT анализе: снаге, слабости, шансе и претње. Снаге и слабости су интерни елементи на које једна локална заједница може да утиче, док шансе и претње представљају екстерне елементе, односно факторе из спољашности на које није могуће утицати. Снаге су фактори који једном подручју дају предност. Са друге стране, слабости су фактори који представљају препреке развоју локалне заједнице. Шансе су екстерне прилике које треба искористити, док претње означавају негативан екстерни фактор који треба неутралисати.

8.1. SWOT I

- Запошљавање и предузетништво младих
- Образовање, васпитање и обука младих
- Мобилност младих

С Н А Г Е	С Л А Б О С Т И
Развијеност образовног система - основног и средњошколског	Недовољна пракса ученика у средњим школама
Канцеларија за младе отворена за сарадњу	Миграције из општине
Средње стручне школе - широк избор занимања	Недовољна опремљеност кабинета и простора у школама
Подршка неформалном образовању кроз невладин сектор	Неусаглашеност формалног и неформалног образовања, непрепознато неформално образовање у смислу бодовања и квалификација
Сајмови запошљавања	Непостојање контурираних програма и финансирања неформалног образовања, неформално образовање које младе припрема за предузетништво - у недовољној мери и недовољног обима
Канцеларија за локални економски развој и пројекти за младе	Смањење донаторских средстава за пројекте младих
Подршка Општине Прибој талентованим студентима и награде за ученике основних и средњих школа, помоћ социјално угроженим студентима	Ограничен и недовољан износ средстава из буџета Општине
Ш А Н С Е	П Р Е Т Њ Е
Подршка Министарства просвете пројектима побољшања услова за рад и наставу у основним и средњим школама	Ограничен или смањен буџет Министарства
Програми Канцеларије за младе уз подршку различитих донатора	Смањење донаторских грантова за младе
Програми и пројекти Министарства просвете са циљем унапређена услова рада и наставе у школама	Ограничен или смањен буџет Министарства

8.2. SWOT II

Активизам младих, култура, креативност и информисање

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> Развијен активизам и волонтеризам Искуство у праћењу пројеката Информисање – активни на друштвеним мрежама, потреба младих да се искажу Информисање – доступност информација путем интернета Умрежавање – сарадња са другим организацијама, НВО, институцијама и приватним сектором Информисање, постојање медија, радио станице 	<ul style="list-style-type: none"> Непостојање интерних процедура организација у вези са волонтеризмом. Неке институције прилагодили су инфраструктуру потребама особа са хендикепом, већина школа нема могућности прилагођене за приступ особама са инвалидитетом, Неискоришћене могућности технике и технологије Недовољна координација комуникације и маркетинг
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> Закон о волонтеризму – измене и допуне закона о волонтирању Министарство омладине и спорта и Фонд за омладинске пројекте Министарство културе Министарство просвете – финансирање пројеката и активности 	<ul style="list-style-type: none"> Законски нерегулисан статус волонтера Искоришћавање волонтера

8.3. SWOT III

- Здравље и благостање младих
- Безбедност младих
- Социјална укљученост младих

С Н А Г Е	С Л А Б О С Т И
<ul style="list-style-type: none"> • Постојање институција, Центар за социјални рад, Црвени крст, невладин сектор • Континуирана сарадња школа са институцијама • Организовање манифестација и акција јавног типа • Канцеларија за младе – нов ресурс на располагању • Сарадња са НВО у едукацији; радионице • Школски полицајац, превентивно деловање и добра сарадња са професорима <p>Здравство - служба за здравствену заштиту школске деце, систематски прегледи и контролни систематски</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Неадекватан систем информисања о постојећим програмима и здравственим услугама за младе; небрига младих о здрављу • Не постоји цензура медија, промовишу се нездрави стилови живота, негативан контекст за здравство преко медија • Формално обављање систематских и гинеколошких прегледа
Ш А Н С Е	П Р Е Т Њ Е
<ul style="list-style-type: none"> • Пројекат за превенцију осипања ученика из система образовања, национални пројекат, подржава УНИЦЕФ • Међународни пројекти инклузије • Сарадња са Министарством просвете, Саветовалишта, Служба за здравствену заштиту школске деце 	<ul style="list-style-type: none"> • Непоштовање закона и конвенција и присутност корупције • Негативан утицај медија, промовисање погрешних вредности и изношење непотврђених информација • Непримењивање санкција за медије за ширење дезинформација

9. Механизми одрживости спровођења ЛАП-а општине Прибој

Неопходни механизми за спровођење, праћење и евалуацију ЛАП

ЛАП за младе општине Прибој је документ којим општина препознаје проблеме са којима се суочавају млади људи на њеној територији и указује на предложена решења и мере, а ради успостављања координисаног међусекторског приступа и осмишљавања заједничких активности са циљем решавања ових проблема.

ЛАП за младе постаје званичан оквир након што га Скупштина општине Прибој усвоји, а затим одлуком успостави неопходну структуру за његово неометано спровођење.

Таква структура подразумева именовање органа или особе која ће осигурати спровођење ЛАП-а (промоција ЛАП-а, расписивање конкурса за доделу финансијских средстава и сл.), они који ће пратити спровођење акција у оквиру појединачних конкурса, затим они који ће радити процену учинковитости акција које су подржане путем конкурса, као и самих мера прописаних ЛАП-ом, те предлагати мере за унапређење.

Свакако, да би ЛАПМ био успешан, Скупштина општине Прибој би требало да осигура и у скупштинском буџету одвоји финансијска средства за његово спровођење.

Механизми који осигуравају успешно спровођење ЛАП-а су пре свега:

- Канцеларија за младе,
- развијен цивилни сектор, као и
- остварена и активна сарадња између релевантних органа, инситутција и организација на локалном нивоу.

Начин спровођења ЛАПМ-а

ЛАП за младе општине Прибој за период 2017–2020. године се спроводи кроз сарадњу општине и Канцеларије за младе, који заједничком одлуком и циљано укључују друге релевантне особе, инсититуције и организације.

Овим документом су дефинисане групе мера неопходне за унапређење квалитета живота младих на територији општине Прибој, представљење кроз 9 тематских области. Предвиђено је да КЗМ прати спровођење и остваривање жељених промена, успоставља годишње приоритете, те ради на промоцији и видљивости ЛАП на територији општине.

Као носиоци активности предвиђене ЛАПМ-ом идентификовани су, поред КЗМ, као и друге релевантне невладине организације, затим институције из сектора образовања, здравства, културе, спорта, социјалне заштите и запошљавања. Поред остваривања финансијске подршке за спровођење пројеката у оквиру ЛАПМ-а на општинском нивоу, идентификовани носиоци могу путем удруживања и уз подршку општине конкурисати код других донатора а ради остваривања финансијске подршке за спровођење мера дефинисаних ЛАПМ-ом.

На крају сваке календарске године предвиђено је да КЗМ састави извештај о спровођењу мера дефинисаних ЛАПМ-ом, са посебним освртом на тему и тип пројеката, број младих који су били укључени (као организатори и/или учесници), оствареним резултатима, као и утрошеним финансијским средствима.

Националном стратегијом за младе *активни и укључени млади* су препознати као битан основ за изградњу одговорних грађана и самог друштва. Током припреме ЛАП-а препознато је да су млади на територији општине Прибој неинформисани о значају и могућностима активног укључивања, а самим тим и немотивисани за покретање иницијатива. Из тог разлога, овим ЛАПМ-ом је предвиђен низ активности у циљу унапређења њиховог положаја у заједници, као и унапређења квалитета живота младих у општини Прибој.

Локални акциони план за младе 2017-2020. године објавити у „Службеном листу“ општине Прибој.

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ПРИБОЈ

Бр. _____
_____ 2017. године

ПРЕДСЕДНИК
Борис Мрдовић

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о усвајању Локалног акционог плана за младе општине Прибој за период 2017-2020. године садржан је у члану 12. Став 2. Закона о младима („Службени Гласник РС“ бр. 50/11), којим је прописано да је јединица локалне самоуправе утврђује акционе планове за спровођење Стратегије на својој територији; члану 46. Став 1. Тачка 5. Статута општине Прибој (Сл. лист општине Прибој бр. 12/08), којим је предвиђено да Скупштина општине доноси програм развоја Општине и појединих делатности, као и члану 100. Пословника Скупштине општине Прибој (Сл. лист општине Прибој бр. 14/2008) којим је прописано да Скупштина општине у вршењу послова из својих надлежности доноси и одлуке.

На основу члана 76. Статута општине Прибој (Сл. лист општине Прибој бр. 12/08), председник општине Прибој, донео је 6.12.2016. године **Решење о образовању Радне групе групе за израду Локалног акционог плана за младе 2017-2020. године**, у следећем саставу:

1. Мирослав Буквић, председник
2. Јасмин Хоџић, члан
3. Магдалена Пријовић, члан
4. Самир Шабанија, члан
5. Весна Пантовић, члан
6. Немања Ђуровић, члан.

Постапајући у складу са овим решењем Радна група је, имајући у виду Националну стратегију за младе за период од 2015-2025. године, („Службени Гласник РС“ бр. 22/15), израдила **Нацрт локалног акционог плана за младе 2017-2020. године** и предлаже Општинском већу да утврди предлог **Локалног акционог плана за младе 2017-2020. године** и достави Скупштини општине на усвајање.

Нацрт локалног акционог плана за младе сагласан је са Националном стратегијом за младе, која утврђује основне принципе и правце деловања и очекиване резултате деловања свих субјеката омладинске политике ка унапређењу друштвеног положаја младих и стварању услова за остваривање права и интереса младих у свим областима. Национална стратегија дефинише девет приоритета, са којима су усклађени визија и циљеви Локалног акционог плана за младе, јер ће се, кроз спроведене активности на локалном нивоу, допринети реализацији дефинисаних приоритета и циљева дефинисаних Националном стратегијом за младе.

Већина мера/активности, која су предвиђена овим планом не захтевају додатну финансијску подршку, јер су већином едукативног карактера и имају пре свега за циљ подизање свести младих и подстицање њиховог већег активизма када су у питању теме које директно утичу на квалитет њиховог живота и будућности, и у том смислу су за њихово спровођење довољна средства у износу од 1.000.000,00 динара која су опредељена за функционисање Канцеларије за младе. Остале активности ће бити финансиране делом из пројектних активности, односно из донаторских или спонзорских средстава. Мере које се односе на подстицај омладинског предузетништва, а планиране су за наредне године, у зависности од недостатка донаторских средстава, биће обухваћена наредним локалним буџетом.